

**Grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats
for udsatte børn og unge i Grønland**

**Status på målopfølgning og
implementering**

Statusrapport efterår 2022

Indhold

1	Indledning	3
2	Data og metode	4
3	Kriterier knyttet til implementering af initiativer	5
3.1	Udviklingen i antal underretninger	5
3.2	Ubehandlede sager for udsatte børn og unge i kommunernes forvaltninger	8
3.3	Adgang til behandling for børn og unge, der har været udsat for seksuelle krænkelser	14
4	Opfølgning på indikatorer for trivsel blandt udsatte børn og unge	14
4.1	Anmeldelser om vold, husspektakler og seksuelle overgreb/krænkelser mod barnet	15
4.2	Udviklingen i antal anbringelser	16
4.3	Selv mord blandt børn og unge	17
5	Supplerende nøgletal for udvalgte initiativer	19
5.1	Initiativ 3: opkvalificering og kompetenceudvikling af dagtilbudspersonale	19
5.2	Initiativ 8: forsøg med etablering af væresteder for børn	20
5.3	Initiativ 16: Støtte- og behandlingstilbud til voksne med seksuel krænkende adfærd mod børn og unge under 18 år	21
6	Sammenfatning	22
7	Referencer	23

1 Indledning

Denne målopfølgning har til formål at følge initiativerne og den samlede indsats i *Grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland*.

Naalakkersuisut og den danske regering blev i oktober 2019 enige om at styrke samarbejdet om indsatsen for udsatte børn og unge i Grønland. Formålet med samarbejdet er at udarbejde og implementere langsigtede forslag, der kan styrke indsatsen for de udsatte børn og unge, herunder bekæmpe seksuelle krænkelser og forebygge omsorgssvigt.

Arbejdsgruppen bag det samlede initiativ har i 2020 givet 16 anbefalinger, som tilsammen skal bidrage til en større trivsel og en sundere udvikling for udsatte børn og unge i Grønland, samt sikre at barnets tarv altid sættes først. Anbefalingerne er udmøntet i 16 igangsatte initiativer.

Der følges løbende og systematisk op på tre kriterier knyttet til implementeringen af de 16 initiativer, samt på tre indikatorer for trivsel blandt udsatte børn og unge. Som noget nyt er der i statusrapporten efterår 2022 derudover indhentet supplerende nøgletal for de initiativer, hvor der er data tilgængeligt:

Kriterier knyttet til implementeringen af de 16 initiativer:

- Udvikling i antal underretninger
- Ubehandlede sager for udsatte børn og unge i kommunernes forvaltninger
- Adgang til behandling for børn og unge, der har været udsat for seksuelle krænkelser

Indikatorer for trivsel blandt udsatte børn og unge:

- Anmeldelser om vold, husspektakler og seksuelle overgreb/krænkelser mod barnet
- Udviklingen i antal anbringelser
- Selvmordsraten blandt børn og unge

Supplerende nøgletal for initiativer:

- Initiativ 3: Opkvalificering og kompetenceudvikling af dagtilbudspersonale
- Initiativ 8: Forsøg med etablering af væresteder for børn
- Initiativ 16: Støtte- og behandlingstilbud til voksne med seksuel krænkende adfærd mod børn og unge under 18 år

Resultaterne af målopfølgningen formidles to gange årligt i perioden 2021 til 2023.

Formålet med målopfølgningen er på politisk-strategisk niveau løbende at kunne følge det tværgående arbejde med en styrket indsats, samt betydningen heraf for de udsatte børn og unge samt deres familier.

Rapporten 2. halvår 2022 er fjerde status på de seks kriterier og indikatorer pr. 30. juni 2022¹. Rapporten er udarbejdet i samarbejde mellem Departementet for Børn, Unge og Familier (GRL), Socialstyrelsen (GRL), og Socialstyrelsen (DK).

---

¹ Sagstal fra kommunerne er opgjort i september-november 2022

2 Data og metode

Afrapporteringen følger op på indikatorer knyttet til implementeringen af udvalgte initiativer og den samlede indsats, jf. ovenstående kriterier og indikatorer. Et andet væsentligt formål med målopfølgningen er at styrke grundlaget og mulighederne for at indsamle data for forhold, der vedrører udsatte børn og unge i Grønland, herunder fx underretninger, for at kunne følge udviklingen på centrale kriterier og indikatorer.

Målopfølgningen kan ikke sige noget direkte om effekten af initiativerne, og de indsatser der igangsættes herunder, da en eventuel udvikling i tallene også kan skyldes et øget fokus på data og/eller øvrige forhold, som ligger uden for de enkelte initiativer. Ligeledes foretages målopfølgningen sideløbende med initiativerne, som skal styrke forholdene for udsatte børn og unge i Grønland. Effekten af initiativerne vil eventuelt først kunne afspejles i tallene på længere sigt efter projektperioden.

De væsentligste forbehold vedrørende kilder og opgørelsesmetoder er beskrevet i boks 1 og boks 2.

Boks 1: Kilder og opgørelse af data

Kilderne til målopfølgningen omfatter data fra kommunerne, Grønlands Statistiks databank og andre relevante undersøgelser og analyser vedrørende udsatte børn og unge i Grønland. Opgørelserne baseres på de senest tilgængelige tal og kan derfor være forsinkede i forhold til perioden for afrapporteringen. Hvor muligt opgøres tallene halvårligt. For at etablere et udgangspunkt, som ligger inden igangsættelse af initiativerne, er der også blevet indsamlet data vedrørende fx underretninger i kommunerne i årene forud for initiativernes opstart.

Tallene opgøres som udgangspunkt på landsplan, alternativt på kommuneniveau hvis der ikke er tilgængelige tal for samtlige kommuner. Tallene rapporteres ikke særskilt for byer eller bygder for at sikre de udsatte børn og unges anonymitet. Desuden vises tallene separat for aldersgrupperne 0-17 år og 18-23 år hvor muligt og relevant. Opgørelserne vises i antal, og hvor det er relevant og muligt opgøres data derudover som andele (procent).

Boks 2: Forbehold for validiteten af data

Der er usikkerhed mht. validiteten af de indsamlede data fra kommunerne, da data herfra ikke stammer fra en central databank. Da data er indsamlet manuelt, kan der være forskel på, hvordan man opgør de enkelte sager på tværs af kommunerne. Data vedrørende underretninger stammer derfor fra indberetninger, som er kommet til kommunerne pr. brev, pr. mail, eller på anden vis fra fx skoler, institutioner, andre fagpersoner, borgere, etc. Data vedrørende børnesager stammer fra sagsbehandlerens sagslister i kommunerne. Det er usikkert, om antallet af børnesager udelukkende er igangværende sager, eller om data også indeholder sager, der burde være afsluttet og dermed ikke figurere på sagslisten. Det er også usikkert, hvorvidt data, hvor ikke andet er angivet, udelukkende omhandler sociale sager eller om handicapsager også er inkluderet.

Derfor skal der tages forbehold i forhold til at tolke på en eventuel udvikling i tallene baseret på data fra kommunerne. Datakvaliteten fra kommunerne forventes forbedret på langt sigt ved implementering af et ESDH-system, som pågår sideløbende med projektperioden. Usikkerheder vedrørende kilderne er yderligere uddybet under de enkelte kriterier og indikatorer.

3 Kriterier knyttet til implementering af initiativer

I det følgende præsenteres opfølgningen på kriterier relateret til implementeringen af udvalgte initiativer, der skal styrke indsatsen på området for udsatte børn og unge i Grønland.

3.1 Udviklingen i antal underretninger

Kriteriet knytter sig til initiativ 1-3 om tidlig indsats og forebyggelse samt initiativ 5 og 6 vedrørende hhv. nedbringelse af ubehandlede børne- og ungesager og understøttelse af den kommunale sagsbehandling.

Opgørelse: Udviklingen i antal underretninger opgøres som antal underretninger i alt, antal børn med en underretning og andel børn med en underretning ud af det samlede antal børn i alderen 0-17 år.

Der er usikkerhed mht. validiteten af de indsamlede data vedrørende underretninger, da der ikke er et centralt system, som kommunerne kan bruge til indrapportering. Dette afventer fuld implementering af ESDH-systemet. Data vedrørende underretninger stammer derfor fra indberetninger, som er kommet til kommunerne pr. brev, pr. mail, eller på anden vis fra fx skoler, institutioner, andre fagpersoner, borgere, etc.

For denne afrapportering er der modtaget antal underretninger for 1. halvår 2022 for tre kommuner. For Avannaata Kommunua vedrører underretningerne dog kun Ilulissat.

3.1.1 Underretninger på børn og unge i Kommune Kujalleq

I første halvår af 2022 har der været 423 underretninger på børn og unge i alderen 0-17 år i Kommune Kujalleq jf. Tabel 3.1.1. Det svarer til ca. halvdelen af underretningerne i 2021. Antallet af underretninger i første halvår 2022 ligger dermed på niveau med antallet af underretninger i 2021. Kommune Kujalleq har modtaget underretninger om 17 pct. af alle børn og unge i kommunen i alderen 0-17 år i første halvår 2022. I samme periode er der modtaget underretninger på 58 nye børn og unge, som ikke tidligere er blevet lavet en underretning på.

Udviklingen i antallet af underretninger viser en stigning i underretninger fra 2020 til 2021. Stigningen kan ifølge kommunen skyldes en forbedring af registreringspraksis ved underretninger. Det kan dog ikke konkluderes hvorvidt stigningen i antallet af underretninger skyldes bedret registreringspraksis, en reel stigning i antallet af underretninger eller en kombination af disse.

Tabel 3.1.1 Underretninger i Kommune Kujalleq, 2019 – 1. halvår 2022

	2019	2020	2021	1. halvår 2022
Underretninger i alt	343	399	827	423
Antal børn og unge med underretning	224	233	380	256
Antal nye børn og unge med underretning	56	75	125	58
Antal børn og unge i kommunen	1.503	1.517	1.504	1.481
Andel børn og unge med underretning	15 pct.	15 pct.	25 pct.	17 pct.

Anm.: Antal børn i alderen 0-17 år i kommunen opgjort pr 1. juli

Kilde: Egne beregninger baseret på data på underretninger fra Kommune Kujalleq og befolkningstal fra Grønlands Statistik

3.1.2 Underretninger på børn og unge i Kommuneqarfik Sermersooq

I første halvår 2022 har der været 1.587 underretninger på børn og unge i alderen 0-17 år i Kommuneqarfik Sermersooq jf. Tabel 3.1.2. Antallet af underretninger i første halvår 2022 udgør 63 pct. af antallet af underretninger i 2021, hvilket indikerer, at der er sket en stigning i antallet af underretninger i 2022. Kommuneqarfik Sermersooq har modtaget underretninger om 15 pct. af alle børn og unge i kommunen i alderen 0-17 år i første halvår 2022².

Tabel 3.1.2 Underretninger i Kommuneqarfik Sermersooq, 2019 – 1. halvår 2022

	2019	2020	2021	1. halvår 2022
Underretninger i alt	2.656	2.065	2.513	1.587
Antal børn og unge med underretning	1.087	1.001	852*	856*
Antal nye børn og unge med underretning			321*	448**
Antal børn og unge i kommunen	5.598	5.569	5.668	5.741
Andel børn og unge med underretning	19 pct.	18 pct.	15 pct.*	15 pct.

Anm.: Antal børn i alderen 0-17 år i kommunen opgjort pr 1. juli jf. Grønlands Statistik.

* Der er flere underretninger, hvor der ikke er angivet et cpr-nummer i sagsbehandlingssystemet. I 1. halvår 2022 mangler 10 underretningssager angivelse af cpr.nr. Antallet og andelen af børn med en underretning er derfor et minimumstal.

** Ikke alle underretninger fra før 2022 er angivet med cpr.nr. Dette betyder, at antallet af nye børn med en underretning reelt vil være lavere.

Kilde: Egne beregninger baseret på data på underretninger fra Kommuneqarfik Sermersooq og befolkningstal fra Grønlands Statistik.

3.1.3 Underretninger på børn og unge i Qeqqata Kommunia

I første halvår af 2022 har der været 471 underretninger på børn og unge i alderen 0-17 år i Qeqqata Kommunia jf. Tabel 3.1.3. Det svarer til ca. halvdelen af underretningerne i 2021. I samme periode er der modtaget underretninger på 130 nye børn og unge, som ikke tidligere er blevet lavet en underretning på. Det svarer til en tredjedel af antallet i 2021. Der er ikke modtaget data på antallet af børn med en underretning, hvorfor andelen af børn i kommunen med en underretning ikke kan beregnes.

Tabel 3.1.3 Underretninger i Qeqqata Kommunia, 2019 – 1. halvår 2022

	2019	2020	2021*	1. halvår 2022
Underretninger i alt	812	903	901	471
Antal børn og unge med underretning			524	
Antal nye børn og unge med underretning			382	130
Antal børn og unge i kommunen	2.337	2.341	2.383	2.326
Andel børn og unge med underretning			22 pct.	

² Der er 10 underretninger, hvor der ikke er angivet et cpr-nummer i sagsbehandlingssystemet. Antallet af børn med en underretning er derfor et minimumstal.

Anm.: Antal børn i alderen 0-17 år i kommunen opgjort pr 1. juli jf. Grønlands Statistik. * Der er 49 socialvagrappporter hvor kommunen ikke kan angive hvor mange cpr-numre de vedrører.

Kilde: Egne beregninger baseret på data på underretninger fra Qeqqata Kommunia og befolkningstal fra Grønlands Statistik.

3.1.4 Underretninger på børn og unge i Kommune Qeqertalik

Der er ikke modtaget valide tal over underretninger for hele Kommune Qeqertalik for 1. halvår 2022, hvorfor de samlede tal ikke kan afrapporteres. I 2021 har der været 224 underretninger på børn og unge i alderen 0-17 år i Kommune Qeqertalik jf. Tabel 3.1.4. Der er ikke modtaget data vedrørende tidligere år, hvorfor det ikke er muligt at vurdere udviklingen i underretningerne. Blandt alle børn og unge i kommunen i alderen 0-17 år er det 10 pct., som der er blevet underrettet om i 2021.

Tabel 3.1.4: Underretninger i Kommune Qeqertalik, 2019-2021

	2019	2020	2021
Underretninger i alt			224
Antal børn og unge med underretning			150
Antal nye børn og unge med underretning			50
Antal børn og unge i kommunen			1.520
Andel børn og unge med underretning			10 pct.

Anm.: Antal børn i alderen 0-17 år i kommunen opgjort pr 1. juli jf. Grønlands Statistik.

Kilde: Egne beregninger baseret på data på underretninger fra Kommune Qeqertalik og befolkningstal fra Grønlands Statistik.

3.1.5 Underretninger på børn og unge i Ilulissat, Avannaata Kommunia

I første halvår af 2022 har der været 271 underretninger på børn og unge i alderen 0-17 år i Ilulissat jf. Tabel 3.1.5. Antallet af underretninger i første halvår 2022 udgør 63 pct. af antallet af underretninger i 2021, og det indikerer dermed, at der er sket en fortsat stigning i antallet af underretninger i 2022. Antallet af underretninger i 2021 steg 36 pct. i forhold til 2020. Avannaata Kommunia oplyser, at en del af stigningen i 2021 kan skyldes, at der i 2021 var en mindre gruppe børn, der kom særligt mange underretninger om samt, at der fra kommunens side har været fokus på at oplyse personale, der arbejder med børn om deres underretningspligt. Avannaata Kommunia har modtaget underretninger om 14 pct. af alle børn og unge i Ilulissat i alderen 0-17 år i første halvår 2022. Det har ikke været muligt for Avannaata Kommunia at levere data over underretninger for hele kommunen, så tallene vedrører kun Ilulissat.

Tabel 3.1.5 Underretninger i Ilulissat, Avannaata Kommunia, 2019 – 2022

	2019	2020	2021	1. halvår 2022
Underretninger i alt	341	313	427	271
Antal børn med underretning				159
Antal nye børn med en underretning			69	20
Antal børn i kommunen	1.144	1.150	1.143	1.097
Andel børn med underretning				14 pct.

Anm.: Antal børn i alderen 0-17 år i Ilulissat opgjort pr 1. juli jf. Grønlands Statistik.

Kilde: Egne beregninger baseret på data på underretninger fra Avannaata Kommunia og befolkningstal fra Grønlands Statistik.

3.2 Ubehandlede sager for udsatte børn og unge i kommunernes forvaltninger

Indikatoren knytter sig til initiativ 5 om nedbringelse af antallet af ubehandlede børne- og ungesager og på længere sigt initiativ 6 om øget kvalitet i sagsbehandlingen og fælles ESDH-system i kommunerne.

Opgørelse: Ubehandlede sager for udsatte børn og unge i kommunernes forvaltninger opgøres som antal sager, hvor der ikke er taget beslutning om eller igangsat relevant støtte (indsats, behandling, anbringelse etc.), i sager hvor der er grundlag for dette.

Desuden opgøres varigheden af sagsbehandlingen, fra hvornår underretningen er indkommet til støtten iværksættes, hvilket siger noget om, hvor længe en sag er ubehandlet. På den baggrund vurderes det, om sagsbehandlingen lever op til tidsfristerne for igangsættelse af relevant støtte (indsats, behandling, anbringelse etc.)

For at kunne opgøre ubehandlede sager er der brug for en række oplysninger fra kommunerne, der kan afspejle sagsbehandlingen fra underretningen indkommer, til der er igangsat relevant støtte, jf. myndighedsvejledningen (Styrelsen for Forebyggelse og Sociale Forhold, 2020):

- hvornår underretningen er indkommet
- hvornår der er truffet afgørelse om, hvorvidt der er grundlag for at igangsætte en social faglig undersøgelse, samt
- hvornår der er igangsat støtte, hvis det drejer sig om vanrøgt, vold og trusler, seksuelle overgreb
- hvornår handleplanen er hhv. igangsat og færdig
- hvornår der igangsættes støtte på baggrund af handleplanen
- hvornår der er truffet afgørelse om en indsats, herunder fx anbringelse uden for hjemmet eller familiebehandling

Det vil også være relevant at kigge på det samlede antal børne- og ungesager for hver kommune samt sagernes tyngde, idet kommunerne arbejder ud fra et bekymringsbarometer fra Socialstyrelsen Grønland. Bekymringsbarometeret bruges af kommunerne til allerede i sagsbehandlingen at kategorisere mht. graden af risiko for barnet:

- **Grøn – lav risiko:** I disse sager udvikler barnet sig almindeligt, følelsesmæssigt, adfærdsmæssigt og socialt. Disse sager klares i det daglige rum, hvor forældre kan søge råd og vejledning fra daginstitution eller skole.
- **Orange – risiko:** I disse sager udviser barnet lettere tegn på, at noget er galt. Disse sager kræver handling, hvor daginstitution, skole, forebyggelse eller socialforvaltning indgår i et samarbejde med forældrene.
- **Rød – høj risiko:** I disse sager er barnet udsat for langvarig tung belastning og viser tydelige tegn på, at noget er galt. Disse sager kræver handling straks. Socialforvaltningen og andre instanser som Politiet, Sundhedsvæsenet, døgninstitution og andre er involveret i disse sager.

Alle tre farver kræver handling, blot i forskellig grad. Opgørelsen over sagstyngden kan ikke sige noget om, hvilken handling der eventuelt er igangsat, men udviklingen i antal grønne, orange og røde sager kan på sigt sige noget om, hvorvidt andelen af de alvorligste sager er faldende. Der kan være forskel i hvordan sagerne vurderes op bekymringsbarometeret, da det er de enkelte sagsbehandlere som laver vurderingen.

Aktuel status for opgørelse af ubehandlede sager

I 2022 er implementeringen af ESDH-systemet i kommunerne sat i gang. Implementeringen begyndte i marts måned i Qeqqata Kommunia og implementeres efter planen i den sidste kommune i Kommuneqarfik Sermersooq i februar måned. Når implementeringen er afsluttet i kommunen, forventes det, at data på

underretninger og åbne børnesager kan trækkes fra ESDH-systemet. Det betyder også, at der vil være et databrud ved overgangen til ESDH-systemet, som muligvis kan aflæses i udviklingen i tallene³.

Da implementeringen af ESDH-systemet stadig pågår i flere af kommunerne, har det været vanskeligere at indhente data på åbne børne- og ungesager fra kommunerne til denne statusrapport. Tallene på børnesager til denne statusrapport stammer derfor både fra manuelle opgørelser fra kommunernes sags- og tyngdelister, registreringer ifm. med oprettelsen af børnesager i det nye ESDH-system og udtræk fra børnesager i ESDH-systemet.

Til brug for denne statusrapport har det været muligt at opgøre det samlede antal børn- og ungesager for alle kommuner. Det er usikkert om antallet af børnesager alle er igangværende sager, eller om data også indeholder sager, der er eller burde være afsluttet og dermed ikke burde figurere på sagslisten. For kommunernes børn- og ungesager er det opgjort, om der er vurderet behov for en socialfaglig undersøgelse. I de sager, hvor der er vurderet behov for en socialfaglig undersøgelse, har det været muligt at opgøre, i hvor mange af sagerne der er gennemført en socialfaglig undersøgelse. Det har også været muligt at opgøre, i hvor mange af det samlede antal sager der er blevet udarbejdet en handleplan. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at opgøre, om der er igangsat støtte, behandling eller truffet afgørelse om anbringelse uden for hjemmet. Det er derfor heller ikke muligt at opgøre antallet af ubehandlede sager eller varigheden af sagsbehandlingen i denne afrapportering.

Ud over opgørelser over kommunernes sagsmængde har det også været muligt at opgøre sagernes tyngde, jf. bekymringsbarometeret, til denne statusrapport.

For denne opgørelse indgår sags- og tyngdelister for fire kommuner:

- Kommune Kujalleq
- Qeqqata Kommunua
- Kommune Qeqertalik
- Avannaata Kommunua

Kommuneqarfik Sermersooq har indsendt antallet af børnesager, men der er ikke modtaget data på tyngden af sagerne.

3.2.1 Ubehandlede børnesager i Kommune Kujalleq

Der er 381 børnesager i Kommune Kujalleq for børn og unge i alderen 0-23 år i oktober 2022 jf. Der er igangsat yderligere støtte eller truffet afgørelse om anbringelse uden for hjemmet i 74 sager ud af 381 sager, hvilket svarer til 19 procent. Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at opgøre varigheden fra underretning til iværksættelse af støtte.

Tabel 3.2.1, hvilket er et fald på 16 pct. i forhold til september 2021. Faldet skal ses i lyset af, at sagerne er gennemgået og opgjort i forbindelse med, at Kommune Kujalleq er ved at implementere ESDH-systemet. I 246 sager er der behov for en socialfaglig undersøgelse, og ud af disse er der gennemført en socialfaglig undersøgelse i 28 af sagerne, svarende til 11 pct. Ud af det samlede antal børnesager er der udarbejdet en handleplan i 56 sager.

---

³ Data før og efter implementeringen af ESDH-systemet er muligvis ikke direkte sammenlignelige, da status for alle børnesager gennemgås inden oprettelsen i ESDH-systemet. Gennemgangen kan betyde, at børnesager afsluttes, og at der derved kan aflæses et fald i antallet af åbne børnesager.

Der er igangsat yderligere støtte eller truffet afgørelse om anbringelse uden for hjemmet i 74 sager ud af 381 sager, hvilket svarer til 19 procent. Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at opgøre varigheden fra underretning til iværksættelse af støtte.

Tabel 3.2.1 Antal børne- og ungesager i Kommune Kujalleq

	Sager i alt	Behov for socialfaglig undersøgelse	Socialfaglig undersøgelse gennemført	Handleplan udarbejdet	Igangsat støtte el anbringelse
September 2021	454	227	48 (21 pct.)	58	-
Oktober 2022	381	246	28 (11 pct.)	38	74

Anm.: Data fra september 2021 stammer fra modtagne sags- og tyngdelister, mens data fra oktober 2022 stammer fra registreringer ifm. med oprettelsen af børnesager i det nye ESDH system.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Kommune Kujalleq.

Tabel 3.2.2 viser, hvordan antallet af børnesager er blevet vurderet i henhold til bekymringsbarometeret for de 0-23-årige

41 pct. af sagerne er grønne, 45 pct. er orange og 14 pct. er røde. Derudover er 1 sag ikke blevet vurderet i henhold til bekymringsbarometeret.

Tabel 3.2.2 Antal børne- og ungesager vurderet i henhold til bekymringsbarometeret i Kommune Kujalleq

År	Sager i alt	grøn	orange	rød	ukendt
Oktober 2022	381	155 (41 pct.)	171 (45 pct.)	54 (14 pct.)	1 (0 pct.)

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Kommune Kujalleq.

3.2.2 Ubehandlede børnesager i Kommuneqarfik Sermersooq

Samlet set er der 1.406 sager i Kommuneqarfik Sermersooq pr. 30. juni 2022 jf. Tabel 3.2.3, hvilket er et fald på 5 procent i antallet af børnesager siden september 2021. Tallene indberettet af Kommuneqarfik Sermersooq angiver det samlede antal børnesager i kommunen, da det ikke er muligt at opgøre antallet af børn med en børnesag⁴. Ét barn kan have flere åbne sager, hvorfor antallet af sager ikke svarer til antal børn med en sag. Åbne sager består af undersøgelsessager, rådgivningssager og indsatsager. Det har ud fra det nuværende sagssystem ikke været muligt at opgøre, i hvor mange af sagerne der er behov for samt gennemført en socialfaglig undersøgelse eller udarbejdet en handleplan. Det har heller ikke været muligt at opgøre, hvor mange af sagerne, der er igangsat en indsats.

Tabel 3.2.3 Antal børne- og ungesager i Kommuneqarfik Sermersooq

	Sager i alt	Behov for socialfaglig undersøgelse	Socialfaglig undersøgelse gennemført	Handleplan udarbejdet	Igangsat støtte el anbringelse
September 2021	1.529	-	-	-	-
December 2021	1.481	-	-	-	-
Juni 2022	1.406	-	-	-	-

⁴ Ét barn kan have flere sager i kommunens system

Anm.: Tallene for Kommuneqarfik Sermersooq angiver antal sager, hvilket ikke svarer til antal børn, da et barn kan have flere åbne sager. For Kommuneqarfik Sermersooq er der ikke modtaget data over i hvor mange af sagerne, der er gennemført en socialfaglig undersøgelse og i hvor mange sager, der er udarbejdet en handleplan. Tallene er eksklusiv handicapsager.

Kilde: Kommuneqarfik Sermersooq.

Der er ikke modtaget data fra Kommunqarfik Sermersooq over hvordan børnesagerne er vurderet efter bekymringsbarometeret.

3.2.3 Ubehandlede børnesager i Qeqqata Kommunia

Der er 687 børnesager i september 2022 i Qeqqata Kommunia for børn og unge i alderen 0-23 år jf. Tabel 3.2.4., hvilket er en stigning på 13 pct. i forhold til februar 2022. Qeqqata Kommunia startede med implementeringen af ESDH-systemet i marts, og de er fortsat i gang med at oprette børnesagerne i systemet. For data fra september 2022 har det derfor ikke været muligt at opgøre, i hvor mange af sagerne der er gennemført en socialfaglig undersøgelse eller udarbejdet en handleplan.

Der er igangsat yderligere støtte eller truffet afgørelse om anbringelse uden for hjemmet i 101 sager ud af 687 sager, hvilket svarer til 15 procent. Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at opgøre varigheden fra underretning til iværksættelse af støtte.

Tabel 3.2.4 Antal børne- og ungesager i Qeqqata Kommunia

	Sager i alt	Behov for socialfaglig undersøgelse	Socialfaglig undersøgelse gennemført	Handleplan udarbejdet	Igangsat støtte el anbringelse
Februar 2022	610	327	68 (21 pct.)	40	-
September 2022	687				101

Anm.: Data fra februar 2022 stammer fra registreringer ifm. med oprettelsen af børnesager i det nye ESDH-system. Data fra september 2022 stammer fra udtræk fra ESDH-systemet.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Qeqqata Kommunia.

Tabel 3.2.5 viser, hvordan antallet af børnesager er vurderet i henhold til bekymringsbarometeret. 43 pct. af sagerne er grønne, 31 pct. er orange og 20 pct. er røde. Derudover er der 40 sager, som ikke er blevet vurderet i henhold til bekymringsbarometeret, svarende til de resterende 6 pct.

Tabel 3.2.5 Antal børne- og ungesager vurderet i henhold til bekymringsbarometeret i Qeqqata Kommunia

År	Sager i alt	grøn	orange	rød	ukendt
September 2022	687	295 (43 pct.)	214 (31 pct.)	138 (20 pct.)	40 (6 pct.)

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Qeqqata Kommunia.

3.2.4 Ubehandlede børnesager i Kommune Qeqertalik

Der er 249 børnesager for de 0-23-årige i Kommune Qeqertalik i maj 2022 jf. Tabel 3.2.6, hvilket er et fald på 44 pct. i forhold til juli 2021. Faldet skal ses i lyset af, at sagerne er gennemgået og opgjort i forbindelse med at Kommune Qeqertalik implementeret ESDH-systemet. I 164 sager er der behov for en socialfaglig undersøgelse, og ud af disse er der gennemført en socialfaglig undersøgelse i 48 sager, svarende til 29 pct. Antallet af børnesager, hvor der er gennemført en socialfaglig undersøgelse ligger på niveau med 2021. Ud af det samlede antal børnesager er der udarbejdet en handleplan i 73 sager.

Der er igangsat yderligere støtte eller truffet afgørelse om anbringelse uden for hjemmet i 75 sager ud af 249 sager, hvilket svarer til 30 procent. Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at opgøre varigheden fra underretning til iværksættelse af støtte.

Tabel 3.2.6 Antal børne- og ungesager i Kommune Qeqertalik

	Sager i alt	Behov for socialfaglig undersøgelse	Socialfaglig undersøgelse gennemført	Handleplan udarbejdet	Igangsat støtte el anbringelse
Juli 2021	447	250	42 (17 pct.)	115	-
Februar 2022	404	243	40 (16 pct.)	103	
Maj 2022	249	164	48 (29 pct.)	73	75

Anm.: Data fra september juli 2021 og februar 2022 stammer fra modtagne sags- og tyngdelister, mens data fra maj 2022 stammer fra registreringer ifm. med oprettelsen af børnesager i det nye ESDH system.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Kommune Qeqertalik.

Tabel 3.2.7 viser, hvordan antallet af sager er blevet vurderet i henhold til bekymringsbarometeret samlet for de 0-23-årige. Der er 22 pct. af sagerne, som er grønne, 54 pct. er orange og 11 pct. er røde. Derudover er der 31 sager, svarende til de resterende 12 pct., som ikke er blevet vurderet i henhold til bekymringsbarometeret.

Tabel 3.2.7 Antal børne- og ungesager vurderet i henhold til bekymringsbarometeret i Kommune Qeqertalik

	Sager i alt	grøn	orange	rød	ukendt
Maj 2022	249	56 (22 pct.)	135 (54 pct.)	27 (11 pct.)	31 (12 pct.)

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Kommune Qeqertalik.

3.2.5 Ubehandlede sager i Avannaata Kommunia

Antallet af børnesager i september 2022 i Avannaata Kommunia er opgjort samlet for børn og unge i alderen 0-23 år. Samlet set er der 732 sager i Avannaata Kommunia i november 2022 mod 603 sager i september 2021 jf. Tabel 3.2.8. Det svarer til, at antallet af sager er steget med 21 procent. Stigningen skyldes en stigning i underretninger på børn og unge, som ikke tidligere har haft en børnesag. Samtidig er registreringspraksis i kommunen forbedret. Derudover kan stigningen i det registrerede antal af sager hænge sammen med, at kommunen fortsat er ved at lære det nye ESDH-system at bruge.

Avannaata Kommunia startede med implementeringen af ESDH-systemet i september måned, og de er fortsat i gang med at oprette børnesagerne i systemet. Samtidig er de ved at skifte mellem to IT-systemer, og det har ikke været muligt at sammenholde data fra de to systemer. Det har derfor ikke været muligt at opgøre, i hvor mange af sagerne, der er behov for samt gennemført en socialfaglig undersøgelse eller udarbejdet en handleplan. Det har heller ikke været muligt at opgøre, hvor mange af sagerne, der er igangsat en indsats.

Tabel 3.2.8 Antal børne- og ungesager i Avannaata Kommunia

	Sager i alt	Behov for socialfaglig undersøgelse	Socialfaglig undersøgelse gennemført	Handleplan udarbejdet	Igangsat støtte el anbringelse
September 2021	603	350	75 (21 pct.)	184	-
Februar 2022	607	379	45 (12 pct.)	141	-

	Sager i alt	Behov for socialfaglig undersøgelse	Socialfaglig undersøgelse gennemført	Handleplan udarbejdet	Igangsat støtte eller anbringelse
November 2022	732	-	-	-	-

Anm.: Data fra september 2021 og februar 2022 stammer fra modtagne sags- og tyngdelister, mens data fra november 2022 er et udtræk fra ESDH systemet.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Avannaata Kommunua.

Tabel 3.2.9 viser, hvordan antallet af sager er blevet vurderet i henhold til bekymringsbarometeret samlet for de 0-23-årige. Der er 26 pct. af sagerne, som er grønne, 54 pct. er orange og 17 pct. er røde. Derudover er der 22 sager, svarende til de resterende 3 pct., som ikke er blevet vurderet i henhold til bekymringsbarometeret.

Tabel 3.2.9 Antal børne- og ungesager vurderet i henhold til bekymringsbarometeret i Avannaata Kommunua

	Sager i alt	grøn	orange	rød	ukendt
Februar 2022	732	192 (26pct)	393 (54pct)	125 (17 pct.)	22 (3 pct.)

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Avannaata Kommunua.

3.3 Adgang til behandling for børn og unge, der har været udsat for seksuelle krænkelser

Kriteriet knytter sig til initiativ 10 om at styrke behandlingstilbud til udsatte børn og unge, som er ofre for seksuelle overgreb.

Opgørelse: Adgang til behandling for børn og unge, der har været udsat for udsat for seksuelle krænkelser, opgøres som antal unge som har modtaget behandling ved børnereseholdets behandlingstilbud.

Adgang til behandling for børn og unge, der har været udsat for seksuelle krænkelser vurderes ud fra anvendelse af børnereseholdets behandlingstilbud, som varetages af psykologer og psykoterapeuter, som har de faglige kompetencer til at varetage opgaven. Børnereseholdet har til formål at udrede og behandle børn og unge under 18 år, som har været udsat for seksuelle overgreb. Tilbuddet er landsdækkende og indsatsen opstartes byvis efter anmodning fra kommunen. Rejseholdet er baseret i Nuuk og varetager indsatsen delvist fra Nuuk og delvist via udgående rejseaktiviteter. Indsatsen omfatter udredning og behandling af børn og unge, som er ofre for seksuelle overgreb. Indsatsen omhandler også støtte til barnets omsorgspersoner og opkvalificering af fagpersonale i lokalområdet for at forankre viden om og behandlingsmetoder i relation til seksuelle overgreb. Et behandlingsforløb strækker sig over et år.

Der er opstartet 95 børn og unge i et behandlingsforløb af børnereseholdet fra april 2021 til juni 2022 jf. Tabel 3.3.1. I alt er der opstartet behandling i 3 byer i 2021 og 3 byer i første halvår 2022. Børnereseholdet har afsluttet behandlingen af 45 børn og unge i de første tre byer, som var opstartet i 2021, men dog fortsat kan være i videre behandling i kommunalt regi. Der er 40 børn og unge der er opstartet behandling af børnereseholdet i 2022 i tre nye byer pr. 30. juni 2022. Der har været et mindre frafald af børnene i behandling. Generelt skyldes frafald fra behandlingen, at familien fraflytter byen, at det er vurderet, at en anden indsats passer bedre til barnet, at barnet bliver anbragt uden for hjemmet i en anden by eller at familien ikke ønsker at samarbejde.

Der er startet behandling i alle sager, der lever op til inklusionskriterierne i alle byer på nær én. I den pågældende by har der været flere sager end der kunne varetages af børnereseholdet. Derfor har rejseholdet i dette tilfælde oplært psykologer på familiecenteret med henblik på, at de kunne behandle de resterende sager.

Evt. behandlingsskapacitet for børn og unge, der har været udsat for seksuelle krænkelser, ved familiecentre, døgninstitutioner, etc. medtages ikke i opgørelsen. Antallet af børn og unge, som har modtaget et behandlingstilbud ved børnereseholdet, siger dog ikke noget om, hvor mange børn og unge, der samlet set har været udsat for seksuelle krænkelser, og som har *behov* for behandling.

Tabel 3.3.1 Antal børn/unge som har opstartet og afsluttet behandling af børnereseholdet, 1. april 2021 – 30. juni 2022.

	Opstartet behandling	Afsluttet behandling*	Fortsat i behandling
2021**	46	45	
1. halvår 2022	49		40
Totalt	95	45	40

Anm.: Der er opstartet behandling i følgende byer: Nanortalik, Nuuk, Tasiilaq, Sisimiut, Qasigiannnguit, Upernavik.

* Børnereseholdet har afsluttet behandlingen, men barnet/den unge kan være overgået til videre behandling i kommunalt regi.

** Børnereseholdet startede første behandling i april 2021.

Kilde: Børnerejseholdet

3.4 Opfølgning på indikatorer for trivsel blandt udsatte børn og unge

I det følgende præsenteres opfølgningen på en række indikatorer, der skal skabe bredere viden om den samlede indsats for udsatte børn og unge i Grønland, herunder trivsel blandt de udsatte børn og unge.

3.5 Anmeldelser om vold, husspektakler og seksuelle overgreb/krænkelser mod barnet

Indikatoren kan opgøres ud fra eksisterende indberetninger fra Grønlands Politi.

Opgørelse: Indikatoren opgøres som antal anmeldelser om vold mod børn under 15 år, husspektakler med børn under 18 år og seksualforbrydelser mod børn under 15 år.

Tabel 3.5.1 viser, at der på landsplan var 160 anmeldelser om vold mod børn under 15 år og 435 husspektakler i husstande med børn under 18 år i 2021, hvilket er en fortsat stigning i anmeldelserne ift. tidligere år. Anmeldelser af vold mod børn under 15 år er steget 76 pct. siden 2018, mens anmeldelserne om husspektakler er steget 34 pct.

Antallet af seksualforbrydelser mod børn under 15 år er i 2021 faldet til 249 fra 338 året før. Antallet af seksualforbrydelser mod børn under 15 år i 2021 ligger dermed lidt over niveauet for 2019. Politiet angiver i deres Årsstatistik 2020, at det høje antal af seksualforbrydelser i 2020 kan skyldes, at politiet lancerede kampagnen "Anmeld seksuelle overgreb – vi hjælper dig" i februar 2020. Formålet med kampagnen var at modtage flere anmeldelser vedrørende seksuelle overgreb mod børn for at mindske mørketallet (ikke-anmeldte begåede forbrydelser). Politiet ser derfor ikke stigningen i 2020 som et tegn på, at der er sket flere seksualforbrydelser mod børn, men at flere forbrydelser bliver anmeldt (Grønlands Politi, 2020). Politiet oplyser dertil i årsrapporten for 2021, at der frem mod 2020 er blevet anmeldt en del ældre sager grundet det fokus, der har været på overgreb de seneste år. Faldet i antallet af seksualforbrydelser i 2021 kan dermed til dels skyldes, at antallet af anmeldte ældre seksualforbrydelser er faldende (Grønlands Politi, 2021).

Tabel 3.5.1 Anmeldelser om vold, husspektakler og seksuelle overgreb/krænkelser mod børn, 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
Vold mod børn under 15 år	91	114	143	160
Husspektakler med børn under 18 år	325	391	405	435
Udvalgte seksualforbrydelser mod børn under 15 år	-	225	338	249

Anm.: Seksualforbrydelser mod børn, som på anmeldelsestidspunktet er under 15 år, dækker over voldtægt, kønsligt forhold til et barn under 15 år og blufærdighedskrænkelser.

Kilde: Grønlands Politis sagssystem og Årsstatistik 2019, 2020 og 2021.

3.6 Udviklingen i antal anbringelser

Indikatoren kan opgøres ud fra eksisterende opgørelser fra Grønlands Statistik.

Et anbringelsessted for et barn kan være en kommunalt arrangeret plejefamilie, en døgninstitution, en sikret afdeling på døgninstitution eller eget værelse, lejlighed, bofællesskab, efterskole eller lignende. Sidstnævnte typer anbringelser medtages ikke i indikatoren, da der ikke findes oplysninger herom, jf. nedstående definition.

Opgørelse: Udviklingen i antal anbringelser opgøres som antal børn og unge anbragt hos plejefamilier (professionel og almindelig plejefamilie) samt på døgninstitutioner (Selvstyrets, kommunal eller selvejende døgninstitution).

I 2020 var der i Grønland 22 døgninstitutioner for børn og unge anbragt af sociale årsager. Af disse drives 11 af Selvstyret, 8 er selvejende, mens 3 er kommunale. Blandt Selvstyrets 11 institutioner ligger 4 i Nuuk, mens de resterende er fordelt i resten af landet. Blandt de selvejende institutioner ligger 4 i Nuuk, 3 i andre byer, mens 1 har afdelinger i både Nuuk og en anden by.

Opgørelsen baseres på data fra Grønlands Statistik om beboere på selvstyrets døgninstitutioner og opgørelser af børn og unge anbragt i almindelig plejefamilie. Derudover suppleres tallene yderligere med data for de selvejende institutioner og kommunale døgninstitutioner fra VIVEs kortlægning over døgninstitutionsområdet i Grønland (VIVE, 2020) og fra en rundspørge foretaget af Socialstyrelsen Grønland pr. 31/12 2021.

Grønlands Statistik kan i princippet også opgøre antallet af anbringelser gennem udbetalinger til døgninstitutioner og plejefamilier. Mangelfulde oplysninger i forbindelse med udbetalingerne giver imidlertid et upræcist billede, særligt ved kommunale døgninstitutioner, akut og professionel plejefamilie. Privat arrangeret plejefamilie uden ret til vederlag kan ikke følges ved denne metode, og data skal derfor suppleres med manuelt opgjort data fra kommunerne.

Der er sket en stigning i antal af anbragte børn i plejefamilie i alderen 0-17 år fra 2018 til 2021 jf. Tabel 3.6.1. Antallet af børn, som på et tidspunkt i løbet af året har været anbragt er steget med 13 pct. fra 428 i 2018 til 483 i 2021, mens antallet af børn som var anbragt i december er steget med 15 pct. fra 324 i 2018 til 373 i 2021. Sammenholdt med befolkningstallet er andelen af børn i alderen 0-17 år anbragt i plejefamilie i december steget fra 2,3 pct. til 2,7 pct. fra 2018 til 2021.

Tabel 3.6.1 Børn i alderen 0-17 år anbragt i almindelig plejefamilie, 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
Antal i løbet af året	428	451	466	483
Antal i december	324	336	366	373
Antal helårspersoner	329	333	351	361
Andel af børn som er anbragt i december	2,3 pct.	2,4 pct.	2,7 pct.	2,7 pct.

Anm.: Akut plejefamilie er ikke medtaget, selvom det hører under almindelig plejefamilie. Professionel familiepleje og netværkspleje er ikke inkluderet. For at indgå i antal anbragte i løbet af året kræves, at barnet har været anbragt mindst én dag i løbet af året. For at indgå i antal anbragte i december kræves, at barnet har været anbragt mindst én dag i løbet af december måned.

Andel af børn og unge som er anbragt i december opgøres ud fra befolkningstallet 1. januar året efter.

Kilde: Grønlands Statistik.

Der er også sket en stigning i antal anbragte i plejefamilie i alderen 18-23 år fra 2018 til 2021 jf. Tabel 3.6.2. Antallet, som har været anbragte på et tidspunkt i løbet af året, er steget fra 34 i 2018 til 56 2021, mens antallet af anbragte unge i december er steget fra 18 i 2018 til 27 i 2021. Andelen af unge, som er anbragt i plejefamilie i steget fra 0,4 pct. i 2018 til 0,6 pct. i 2021.

Tabel 3.6.2 Unge i alderen 18-23 år anbragt i almindelig plejefamilie, 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
Antal i løbet af året	34	43	54	56
Antal i december	18	26	21	27
Antal helårspersoner	20	35	35	37
Andel af unge som er anbragt i december*	0,4 pct.	0,6 pct.	0,5 pct.	0,6 pct.

Anm.: Akut plejefamilie er ikke medtaget, selvom det hører under almindelig plejefamilie. Professionel familiepleje og netværkspleje er ikke inkluderet. For at indgå i antal anbragte i løbet af året kræves, at barnet har været anbragt mindst én dag i løbet af året. For at indgå i antal anbragte i december kræves, at barnet har været anbragt mindst én dag i løbet af december måned.

Andel af børn og unge som er anbragt i december opgøres ud fra befolkningstallet 1. januar året efter.

* Data er opdateret ift. tidligere statusrapporter.

Kilde: Grønlands Statistik.

Ultimo 2020 var 193 børn og unge anbragt på selvstyrets døgninstitutioner jf. Tabel 3.6.3, hvilket er på niveau med 2019. Udtræk fra Socialstyrelsens bookingsystem pr. 31/12 2021 angiver, at der er 124 børn og unge på selvejende døgninstitutioner og 20 børn på kommunale døgninstitutioner. Døgn- og visitationsafdelingen i Socialstyrelsen oplyser, at der generelt er fuld belægning på de kommunale og selvejende døgninstitutioner for børn og unge.

Tabel 3.6.3 Antal børn og unge på døgninstitutioner, 2018-2021

	2018	2019*	2020	2021*
Børn og unge på selvstyrets døgninstitutioner, pr 1. december	176	187	193	
Børn og unge på selvejende døgninstitutioner		Ca. 130		124
Børn og unge på kommunale døgninstitutioner		Ca. 25		20

Anm.: Børn og unge med handicap anbragt på døgninstitution er ikke medtaget i opgørelsen. Tal for børn og unge på selvstyrets døgninstitutioner er opdateret iht. Statistikbanken, Grønlands Statistik og afviger fra tidligere opgørelser i de forrige statusrapporter. Data for 2021 offentliggøres i maj/juni 2022

* Data på selvejende og kommunale døgninstitutioner for 2019 stammer fra Kortlægning af døgninstitutionsområdet i Grønland, Vive, 2020, mens data for 2021 stammer fra en rundspørge foretaget af Socialstyrelsen Grønland pr. 31/12 2021.

Kilde: Grønlands Statistik, "Kortlægning af døgninstitutionsområdet i Grønland" af VIVE, 2020, Socialstyrelsen Grønland.

Det er ikke muligt at lave en samlet opgørelse af antal børn og unge anbragt i plejefamilie eller på døgninstitutioner i alt, da opgørelsesmetoderne og aldersgrupperne ikke er ens på tværs af kilderne, jf. ovenstående.

3.7 Selvmord blandt børn og unge

Forekomsten af selvmord registreres af Landslægen og viderebringes til Grønlands Statistik. Da det samlede antal selvmord blandt børn og unge er lavt, rapporteres tallene over en længere periode for at se eventuelle udsving. Selvmordsraten har været høj i Grønland siden 1970'erne, og siden 2010 har der årligt været 44 selvmord i gennemsnit (Bjerregaard & Larsen, 2015). De højeste rater ses blandt unge mænd i alderen 20-24 år. Desuden viser forskning på området, at de unge, der dør af selvmord, er blevet yngre end tidligere. Selvmord sker derfor nu også blandt yngre børn ned til 12 år. De høje forekomster af selvmord ses tilsvarende i Nunavut i Canada samt i Chukotka i Rusland. I Norge, Sverige og Finland er forekomsten af selvmord ikke lige så høj, men den er højere i de samiske områder i de tre lande sammenlignet med landsgennemsnittet (Young, Revich, & Soininen, 2015).

En høj forekomst af selvmordstanker og selvmordsforsøg ses især blandt unge, der er vokset op med en eller flere belastninger i opvæksten som fx alkoholproblemer i hjemmet, seksuelle overgreb og vold i barndomshjemmet. Siden 1990'erne har andelen af de 18-29-årige, der har forsøgt selvmord inden for det seneste år, ligget på omkring 10 %. Der er ikke sket en mærkbar udvikling i forekomsten af selvmordsforsøg blandt de 18-29-årige igennem de sidste 20 år (Ottendahl, et al., u.d.).

Opgørelse: Selvmord blandt børn og unge opgøres som antal selvmord og antal pr. 100.000 unge i Grønland.

Der er mellem 4 og 6 selvmord blandt børn i alderen 0-17 år i perioden 2018-2021 jf. Tabel 3.7.1. Selvmordsraten er ikke beregnet for aldersgruppen 0-17 år, da selvmordsrisikoen afhænger af alderen, og vil være meget forskellig alt efter om personen fx er 13 år eller 17 år. Alderen for personer som dør med dødsårsagen selvmord og selvmordsforsøg spænder fra 12-17 år i perioden.

Tabel 3.7.1 Antal døde med dødsårsagen "selvmord og selvmordsforsøg", 0-17 år, 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
Antal selvmord, 0-17 år	4	6	4	6

Kilde: Grønlands Statistik, Landslægeembedet

Der er mellem 11 og 15 selvmord blandt unge i alderen 18-23 år årligt jf. Tabel 3.7.2. I perioden 2019 og 2020 har selvmordsraten været ca. 230 årligt pr. 100.000 indbyggere i alderen 18-23 år. I 2021 er selvmordsraten steget til ca. 300 selvmord pr. 100.000 indbyggere, hvilket er på niveau med selvmordsraten i 2018.

Tabel 3.7.2 Antal døde med dødsårsagen "selvmord og selvmordsforsøg" og antal unge i alt, 18-23 år, 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
Antal selvmord, 18-23 år	15	11	11	14
Antal unge, 18-23 år	4.933	4.797	4.689	4.646
Antal per 100.000, 18-23 år	304	229	235	301

Anm.: Antal børn og unge er opgjort pr. 1. januar

Kilde: Grønlands Statistik, Landslægeembedet

4 Supplerende nøgletal for udvalgte initiativer

I det følgende præsenteres supplerende nøgletal for de udvalgte initiativer, hvor der er data tilgængeligt fra eksisterende opgørelser og registreringer. Der er data fra initiativ 3, 8 og 16. For de resterende initiativer er det ikke relevant med kvantitative opgørelser eller der er ikke data tilgængeligt.

4.1 Initiativ 3: opkvalificering og kompetenceudvikling af dagtilbudspersonale

Initiativ 3 skal sikre opkvalificering og kompetenceudvikling af dagtilbudspersonalet lokalt, herunder med særligt fokus på tidlig opsporing og forebyggelse af omsorgssvigt af børn. På den måde bliver dagtilbudspersonalet bedre klædt på til at opspore og støtte børn, som er udsat for omsorgssvigt eller er i risiko herfor. Der er etableret et rejsehold, som skal sikre opkvalificering og kompetenceudvikling af dagtilbudspersonalet lokalt.

Opgørelse: Nøgletallet opgøres som andelen af dagtilbud, som har modtaget opkvalificering i form af kompetenceudvikling af ledere og/eller personale.

Alle kommuner har taget del i udvælgelsen af, hvilken personalegruppe der er med i første opkvalificering. I de fleste dagtilbud har ledere og souschefer modtaget opkvalificeringen. Udvalgte steder har hele personalegrupper eller enkelte medarbejdere også deltaget i opkvalificeringen. Senere vil rejseholdet støtte lederne i at videregive den opkvalificering, de har modtaget, til deres medarbejdere, samt støtte op om at de sikrer løbende opkvalificering. I 2023 vil rejseholdet derudover forsætte med at opkvalificeringen, hvor primær fokus bliver medarbejderne i dagtilbuddene.

I første halvår 2022 har der været opkvalificering i 3 kommuner, hvor 34 dagtilbud har fået opkvalificering. I Qeqqata Kommunia og Kommune Qeqertalik har samtlige dagtilbud i kommunerne fået opkvalificering, mens det gælder 9 ud af 11 dagtilbud i Kommune Kujalleq. Samlet set har 44 procent af alle dagtilbud fået opkvalificering i første halvår 2022. I anden halvår af 2022 er opkvalificeringen i gang i Avannaata Kommunia mens opkvalificeringen i Kommuneqarfik Sermersooq er planlagt til foråret 2023.

Tabel 4.1.1: Antal og andelen af dagtilbud som har modtaget opkvalificering, 1. halvår 2022

	1. halvår 2022	
	Antal	Andel
Kommune Kujalleq	9	82 %
Kommuneqarfik Sermersooq	-	-
Qeqqata Kommunia	13	100 %
Kommune Qeqertalik	12	100 %
Avannaata Kommunia	-	-
Totalt	34	44 %

Kilde: Socialstyrelsen Grønland

4.2 Initiativ 8: forsøg med etablering af væresteder for børn

Initiativ 8 er et forsøg med etablering af væresteder for børn i fem byer/bygder, ét i hver kommune. Formålet med værestederne er at sikre, at udsatte børn og unge har et trygt sted at være om aftenen og natten, særligt i weekender efter lønudbetaling. Der skal være mulighed for rådgivning, mad og overnatning. Alle børn og unge skal kunne komme på værestederne uden forudgående visitation.

Opgørelse: Nøgletallet opgøres som antallet af børn og unge, som har benyttet værestedet i de enkelte kommuner.

I første halvår af 2022 har der samlet set været 5 overnatninger på de fem væresteder jf. Tabel 4.2.1. Trods øget promovning af værestederne, er det fortsat en udfordring for flere af værestederne, at få børn og unge til at gøre brug af dem. De væresteder, hvor der er overnattende børn, skyldes det ofte anbringelser af socialvagten og kun få af overnatningerne er frivilligt.

Erfaringen hidtil viser, at den største udfordring er, at børnene undgår værestederne, når de ikke kan være der anonymt. For at forbedre den nuværende situation, er det godkendt at de gældende regler for initiativet ophæves frem til november 2022. Således kan kommunerne søge om penge til drift af ét børneværested pr. kommune, men selv indrette rammerne for hvordan værestedet bedst drives i den enkelte kommune. Med friere rammer kan kommunerne tilrettelægge initiativets indsatser efter lokale behov.

Tabel 4.2.1: Antal overnatninger på væresteder for børn, 1. halvår 2022

	1. halvår 2022
Kommune Kujalleq (Nanortalik)	
Kommuneqarfik Sermersooq (Tasiilaq)*	4
Qeqqata Kommunian (Sisimiut)	1
Kommune Qeqertalik (Aasiaat)	
Avannaata Kommunian (Ilulissat)	
Totalt	5

Anm.: Data fra Tasiilaq vedrører kun 1. kvartal 2022.

Kilde: Socialstyrelsen Grønland

4.3 Initiativ 16: Støtte- og behandlingstilbud til voksne med seksuel krænkende adfærd mod børn og unge under 18 år

Initiativ 16 har etableret et behandlingscenter med støtte- og behandlingstilbud til voksne personer med seksuel krænkende adfærd mod børn og unge under 18 år, Klinik Killiliisa. Formålet er at stoppe og forebygge fremtidige seksuelle overgreb begået mod børn og unge.

Målgruppen er voksne med eller uden dom, som har udvist seksuelt krænkende adfærd, eller haft tanker herom, over for børn og unge under 18 år, samt ofre, pårørende, professionelle og andre relevante berørte.

Opgørelse: Nøgletallet opgøres som antallet af personer i behandling for seksuel krænkende adfærd.

Behandlingstilbuddet er officielt åbnet i april og indtil 30. juni 2022 er 7 personer startet i behandling. Behandlingstilbuddet er for borgere i hele landet, og de 7 personer der har startet behandling, er ligeledes fra forskellige kommuner. De er henholdsvis henvist fra kriminalforsorgen eller andre relevante instanser eller har henvendt sig frivilligt.

Behandlingen foregår ved samtaler med psykolog eller psykoterapeut. Enten ved at møde op personligt, ved telefonsamtaler, eller ved onlinesamtaler. Længden af forløbet afhænger af problematik og behov.

Tabel 4.3.1: Antal personer startet i behandling for seksuel krænkende adfærd, 1. halvår 2022

	1. halvår 2022
Opstartet behandling	7

Kilde: Socialstyrelsen Grønland

5 Sammenfatning

Denne afrapportering viser status på de seks udvalgte kriterier og indikatorer for opfølgning på initiativerne pr. 30. juni 2022. Grundet store udfordringer med dataindsamling i kommunerne er der væsentlige usikkerheder i forhold til tallene, særligt vedrørende underretninger og ubehandlede sager, som er indhentet manuelt i kommunerne, og hvor alt data heller ikke er tilgængeligt for alle fem kommuner. Der bliver arbejdet på at forbedre datagrundlaget på lang sigt ved etablering af et ESDH-system for alle kommuner.

For de øvrige kriterier og indikatorer indsamles og opdateres data løbende fra de eksisterende kilder (Grønlands Statistik, Grønlands Politi etc.).

Denne statusrapport er derudover blevet udvidet med data fra de 3 initiativer, hvor der foretages løbende registreringer. Fremover arbejdes der på at udvide statusrapporten med yderligere data fra nogle af de øvrige initiativer, igangværende undersøgelser samt etableringen af en grønlandsk børnedatabase. Derved kan der gives et mere dækkende billede af indsatsen for udsatte børn og unge og de udsatte børn og unges trivsel.

Næste statusrapport vedrørende opfølgning og implementering på initiativerne udarbejdes i foråret 2023.

6 Referencer

- Bjerregaard, P., & Larsen, C. V. (19. Februar 2015). Time trend by region of suicides and suicidal thoughts among Greenland Inuit. *International journal of circumpolar health*. Hentet fra <https://doi.org/10.3402/ijch.v74.26053>
- Grønlands Politi. (2020). *Årsstatistik 2020*.
- Grønlands Politi. (2021). *Årsstatistik 2021*.
- Ottendahl, C. B., Bjerregaard, P., Svartá, D. L., Sørensen, I. K., Olsen, I., Nielsen, M. S., & Larsen, C. V. (u.d.). *Mental sundhed og helbred blandt 15-34-årige i Grønland*. Hentet fra Sdu.dk: https://www.sdu.dk/da/sif/rapporter/2021/mental_sundhed_unge_groenland_dk
- Styrelsen for Forebyggelse og Sociale Forhold. (2020). *Myndighedsvejledningen til lov om støtte til børn*.
- VIVE. (2020). *Kortlægning af døgninstitutionsområdet i Grønland*.
- Young, T. K., Revich, B., & Soininen, L. (4. Marts 2015). Suicide in circumpolar regions: an introduction and overview. *International journal of circumpolar health*.